

Nieuwsbrief

Informatie over postale markt en regelgeving

BTW grootste belemmering Liberalisering vereist meer dan afschaffen monopolie

Afschaffing van het monopolie in de postmarkt leidt niet vanzelf tot meer concurrentie. Veel EU-lidstaten gaan wel over tot formele liberalisering, maar tegelijkertijd handhaven of creëren ze regelgeving die concurrentie en marktwerking bemoeilijkt. BTW-regelgeving is daarvan een typisch voorbeeld. In de praktijk is het één van de belangrijkste belemmeringen voor een 'level playing field' op de Europese postmarkt.

In vergelijking met andere Europese postmarkten kent de Nederlandse postmarkt een relatief hoge mate van feitelijke liberalisering. In Nederland heeft de concurrentie zich de afgelopen jaren in hoog tempo ontwikkeld – mede dankzij het Nederlandse overheidsbeleid dat was gericht op de bevordering van concurrentie. Dat is gelukt door het postmonopolie te beperken én door

andere regelingen die het postbedrijf zouden kunnen bevoordelen onder de loep te nemen. Zo is de 'opgedragen dienstverlening' van TPG Post verkleind. Daardoor moet TPG Post BTW in rekening brengen voor alle producten en diensten die ook door concurrenten worden aangeboden.

Vervolg op pagina 2

Level playing field binnen twee jaar lijkt onhaalbaar

De marktbelemmeringen op de meeste nationale postmarkten in Europa zijn van een zodanige aard en omvang dat de komende twee jaar vrijwel zeker geen level playing field bereikt zal worden. Om deze realiteit goed over het voetlicht te brengen, is TPG Post gestart met het inventariseren van de veelheid aan belemmeringen. TPG Post onderscheidt daarbij vijf categorieën: BTW-regelgeving, licentiestructuren, overregulering (zoals netwerktoegang), onduidelijke liberaliseringsdata en marktobstructie door nationale postbedrijven. In de volgende nieuwsbrief gaat TPG Post nader op dit onderwerp in.

in dit nummer

Verlaging monopoliegrens
geen sinecure

TNT neemt initiatief roetfilters

Kabinet overweegt verkoop
laatste TNT-aandelen

OPTA zeer positief over
dienstverlening TPG Post

Buitenlandse postactiviteiten
worden oranje

TNT's diversiteitsbeleid dient
als voorbeeld

Prof. Hans Strikwerda:

“Beleid Nederland gaat nu averechts werken”

Het Nederlands beleid voor de liberalisering van de nationale postmarkt is succesvol. Er zijn veel aanbieders actief op een markt die nu al grotendeels vrij toegankelijk is. Inmiddels is echter een nieuwe fase in het liberaliseringsproces aangebroken, waarin de toekomstige verdeling van de posities op de Europese postmarkt centraal staat. “In deze fase begint het Nederlandse overheidsbeleid, dat louter de bevordering van concurrentie binnen de Nederlandse postmarkt beoogt, averechts te werken,” stelt Hans Strikwerda, hoogleraar Internal Governance aan de Universiteit van Amsterdam. “Ondernemingen met een grote thuismarkt hebben een natuurlijk voordeel in de door schaalvoordelen beheerste logistieke markt.” Asymmetrie in liberalisering maakt dat effect nog sterker. Strikwerda heeft berekend dat Deutsche Post nu al tienmaal zoveel concurrentiedruk op TPG Post uitoefent als omgekeerd.

Steun voor de eigen ‘Europees kampioen’

Er staan grote belangen op het spel. Strikwerda waarschuwt dan ook voor de gevolgen van de ontwikkelingen op de postmarkt voor Nederland. “De huidige asymmetrie tussen grote beschermde thuismarkten in het buitenland tegenover een kleine open thuismarkt in Nederland zal er in resulteren dat TNT in het eindplaatje geen deel uitmaakt van de exclusieve club van drie tot vier grote spelers op de Europese markt voor post en logistiek. En dat leidt tot grote schade voor de Nederlandse economie, vanwege de negatieve gevolgen voor werkgelegenheid en innovatie. De opbrengsten van de Europese logistieke dienstverlening komen dan niet of nauwelijks in de Nederlandse economie terecht. De Nederlandse overheid zal TNT en andere ondernemingen daarom moeten helpen in hun Europese strategie, zoals ook de andere Europese lidstaten dat doen met onder meer hun postbedrijven en elektriciteitsbedrijven.”

Vervolg van pagina 1

Concurrentievervalsing

In de meeste Europese landen is de situatie totaal anders. De monopolies van de nationale postbedrijven worden wel enigszins verkleind, maar via de regelgeving hebben die postbedrijven feitelijk nog een enorme voorsprong op concurrenten. Zo hanteren voor TPG Post kansrijke landen als het Verenigd Koninkrijk en Duitsland een licentie-systeem om andere postbedrijven (onder voorwaarden) toe te laten. Veel nationale postbedrijven zijn bovendien nog steeds volledig of grotendeels vrijgesteld van BTW-heffing. Omdat die vrijstelling niet voor andere aanbieders geldt, is sprake van een marktverstoring effect. Voor grote klanten zoals banken, verzekeringsmaatschappijen en overheidsinstanties – organisaties die betaalde BTW niet kunnen verrekenen – leveren prijzen zonder BTW een zodanig voordeel op dat het voor nieuwe aanbieders haast onmogelijk is op dit segment (30 tot 50% van de markt) een competitief aanbod te doen. De Britse regulator Postcomm stelde onlangs vast dat Royal Mail door de BTW-vrijstelling een prijsvoordeel van zo'n 13% heeft.

Substantiële marktverstoring

In het Verenigd Koninkrijk heeft Royal Mail niet alleen een BTW-vrijstelling voor opgedragen dienstverlening, maar ook op alle diensten in het vrije gebied. Daarmee lijkt de Britse regeling zelfs in

strijd te zijn met de Europese BTW-richtlijn, die een BTW-vrijstelling alleen voor opgedragen dienstverlening toestaat. Volgens Postcomm is op zo'n 50% van de Britse postmarkt sprake van marktverstoring. In Duitsland omvat de BTW-vrijstelling van Deutsche Post de opgedragen dienstverlening. Door de brede Duitse definitie van die opgedragen dienstverlening is het marktverstoring effect substantieel. De Duitse toezichthouder, het Bundesnetzagentur (voorheen RegTP), constateerde op basis van onderzoek dat deze marktverstoring eenderde deel van de markt in Duitsland raakt.

Markttoegang uiterst moeizaam

Dat de BTW-ongelijkheid in Europa een belangrijke belemmering voor concurrentie vormt, constateren ook de Europese Commissie, de Duitse federale regering en de Britse regulator Postcomm. Helaas blijkt er bij de Europese lidstaten onvoldoende draagvlak te zijn voor een geharmoniseerde Europese oplossing. Over een voorstel van de Europese Commissie voor aanpassing van de BTW-richtlijn kan al jaren geen overeenstemming bereikt worden. Het gevolg is dat de Duitse en Britse postmarkt grotendeels ontoegankelijk blijven voor nieuwe aanbieders, tenzij men in deze landen het BTW-probleem net als in Nederland op nationaal niveau oplost.

Ministerie doet onderzoek

Het marktverstoring effect van de BTW-vrijstelling in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk is voor Nederland van groot belang. Met het oog op de voorgenomen liberalisering in 2007 werkt het ministerie van Economische Zaken aan een nieuwe Postwet, die in werking treedt op het moment dat de Nederlandse postmarkt volledig geopend wordt voor concurrentie. Omdat

Nederland daarmee vooruitloopt op het Europese liberaliseringsproces heeft minister Brinkhorst de Tweede Kamer een 'noodremprocedure' toegezegd voor het geval er geen sprake is van een 'de facto' opening van de Duitse en Britse postmarkt. De komende maanden zal het ministerie een eerste onderzoek uitvoeren naar marktbelemmeringen in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk.

Vorbereidingen TPG Post al in mei begonnen

Verlaging monopoliegrens geen sinecure

Per 1 januari 2006 wordt het wettelijk monopolie van TPG Post verder verkleind, van 100 naar 50 gram. Deze ogenschijnlijk kleine verandering betekent voor TPG Post veel manuren extra werk, met name doordat een groter deel van de postzendingen straks buiten de opgedragen dienstverlening valt en daarmee BTW-plichtig wordt. Dat betekent dat tal van producten, systemen, formulieren, contracten en tarieven zorgvuldig moeten worden aangepast.

Binnen TPG Post zijn de voorbereidingen op de verkleining van het monopolie al in mei van dit jaar gestart. Een projectgroep bestaande uit specialisten op het gebied van productontwikkeling, accountmanagement en public affairs inventariseerde in eerste instantie de interne en externe consequenties. Inmiddels is de uitvoering van alle noodzakelijke aanpassingen in volle gang.

Wel/geen BTW

Dat TPG Post vanaf 1 januari ook BTW in rekening moet brengen over partijen

brieven tussen 50 en 100 gram, vergt de nodige administratieve aanpassingen. In verschillende administratieve systemen, zoals het factureringssysteem, moeten de productdefinities aangepast worden. Voor producten als 'Port Betaald Gemengd' waarmee klanten verschillende soorten (en gewichten) post als één partij aan kunnen bieden, zijn de vereiste aanpassingen het meest complex. Maar de monopoliegrensverlaging heeft bijvoorbeeld ook gevolgen voor het toegestane gebruik van frankieermachines.

Informatie aan klanten

Alle klantenservice-afdelingen en business-balies worden gericht voorzien van de benodigde informatie om klanten goed te kunnen informeren over de veranderingen. Vanaf deze maand worden de klanten geïnformeerd. Grotere verzenders worden veelal persoonlijk bezocht. Ter ondersteuning van die bezoeken is allerlei documentatie ontwikkeld, zoals vraag- en antwoordlijsten en presentatie- en instructiemateriaal. Via de persoonlijke bezoeken wil TPG Post haar zakelijke klanten goed informeren, ook al omdat de monopoliegrensverlaging vaak aanpassingen vergt in de contracten die zakelijke verzenders hebben afgesloten met TPG Post.

VROM enthousiast over roetfilter-initiatief

TNT wil haar wagenpark binnen afzienbare termijn kunnen voorzien van roetfilters. Daartoe is een intensieve samenwerking gestart met het ministerie van VROM. "Door als grootste wegtransporteur van Nederland het initiatief te nemen, hopen we de rest van de sector enthousiast te maken om mee te doen", aldus TNT-bestuursvoorzitter Peter Bakker.

Bakker rekt het tot de verantwoordelijkheid van zijn bedrijf bij te dragen aan een schoner milieu. "Voor het verminderen van schadelijke uitstoot moeten we niet op elkaar gaan zitten wachten", zo lichtte hij het initiatief toe. Staatssecretaris Van Geel van VROM reageerde enthousiast: "Het commitment van TNT zal hopelijk het verminderen van schadelijke uitstoot een stap dichterbij brengen". Van Geel riep het bedrijfsleven op het voorbeeld van TNT te volgen. "Het

past in het VROM-beleid om samen met marktpartijen de technische ontwikkeling van milieumaatregelen verder te helpen."

Test roetfilters

De samenwerking tussen TNT en VROM begint met een onderzoek en het testen van verschillende typen roetfilters voor vrachtauto's. Dat is nodig om geschikte types roetfilters te vinden die op grote schaal op bestaande dieselauto's gemonteerd kunnen worden.

Kabinet overweegt verkoop laatste TNT-aandelen

De Nederlandse Staat heeft in juli negen procent van haar belang in TNT van de hand gedaan. Het leverde de schatkist 900 miljoen euro op. Het kabinet overweegt ook de laatste tien procent van de TNT-aandelen te verkopen. Daarmee zou ook het zogeheten gouden aandeel verdwijnen.

Het is de tweede keer binnen een jaar dat de staat een groot pakket TNT-aandelen verkoopt. Eind vorig jaar bracht minister Zalm van Financiën het staatsbelang al terug van 35 naar ongeveer 19 procent, goed voor een aanvulling van de schatkist met 1,5 miljard euro.

Het belang van 10% dat de Nederlandse Staat nu nog heeft, is nauw verbonden met het handhaven van het 'gouden aandeel' in TNT, dat recht geeft op een veto over eventuele fusies of overnames. De staat heeft zich verplicht het resterende belang van rond de 10 procent

ten minste 360 dagen te houden. Bovendien heeft minister Zalm beloofd dat een verdere vermindering van het staatsbelang eerst zal worden voorgesteld aan de Tweede Kamer.

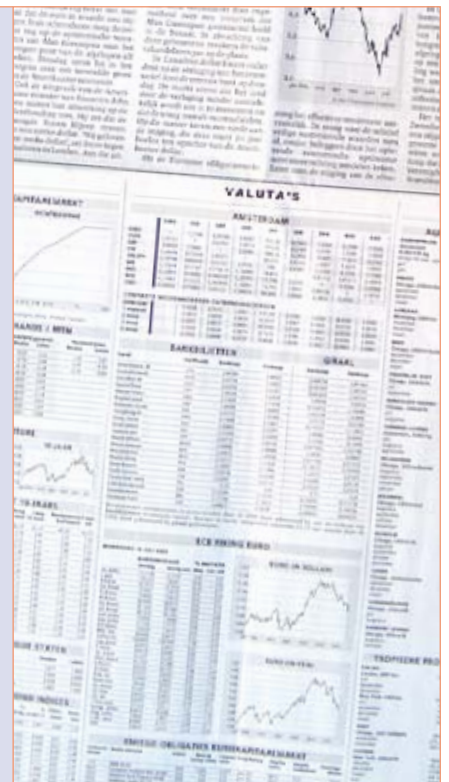
Verkoop aandelen TNT leverde staatskas al ruim 9 miljard euro op			
Verkoop	Jaar	Opbrengst (mln euro)	Resterend staatsbelang
138 mln aandelen KPN bij beursgang*	1994	3,1	70%
114 mln aandelen KPN*	1995	3,0	45%
40 mln aandelen TPG	2001	0,9	35%
71 mln aandelen TPG	2004	1,5	19%
43 mln aandelen TPG	2005	0,9	10%
Totale opbrengst		9,4	

* schatting: 1/3 deel waarde KPN betrof postale activiteiten

EU verbiedt gouden aandelen

In de afgelopen acht jaar is het aantal gouden aandelen in de EU snel verminderd. De Europese Commissie werkt actief aan het uitbannen van gouden aandelen in voormalige staatsbedrijven omdat deze de vrijheid van kapitaalverkeer in de EU belemmeren. Zo heeft de Commissie Nederland in 2003 voor het Europese Hof van Justitie gedaagd. Een uitspraak in deze procedure is niet voor 2007 te verwachten. In eerdere uitspraken van het Hof werden gouden aandelen in een telecom-, bank- en luchthavenbedrijf verboden.

Minister Zalm heeft geargumenteed dat het gouden aandeel nodig was om het publieke belang bij de postbezorging te kunnen waarborgen. Ook zou het gouden aandeel het financieel belang van de Staat als grootaandeelhouder moeten beschermen. Nu het staatsbelang tot 10% is teruggebracht, vervalt dit laatste argument. In een brief aan de Tweede Kamer heeft Zalm inmiddels laten weten dat het gouden aandeel in TNT kan verdwijnen wanneer de publieke belangen door wet- en regelgeving voldoende geborgd worden.

OPTA zeer positief over dienstverlening TPG Post

Toezichthouder OPTA heeft een zeer positief oordeel uitgesproken over de uitvoering van het vestigingenbeleid van TPG Post in 2004. Op basis van de rapportage van TPG Post heeft OPTA bevestigd dat deze uitvoering ruimschoots voldoet aan de wettelijke eisen. Wettelijk moet 95 procent van alle Nederlanders binnen een straal van 5 km een dienstverleningspunt kunnen vinden met een volledig assortiment (postkantoor of Servicepunt). Voor dunbevolkte

gebieden geldt een norm van 85 procent. Het schema hieronder laat zien dat TPG Post in 2004 in ruime mate heeft voldaan aan deze wettelijke normen én dat de beschikbaarheid van de postdienstverlening de afgelopen jaren is toegenomen. Ook het assortiment per vestiging is sterk verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Bovendien biedt TPG Post het volledige assortiment op veel meer plaatsen aan dan het volgens de wettelijke normen verplicht is.

Kwaliteit overkomstduur stemt OPTA tevreden

OPTA heeft ook een uitgesproken positief oordeel over de overkomstduur in 2004. De toezichthouder constateert dat de meet-systematiek goed is en dat de daarvoor geldende Europese Norm juist is geïmplementeerd. Met een resultaat van 96,5% voldoet TPG Post ruimschoots aan de wettelijke norm van 95%, aldus OPTA.

Beschikbaarheid van postdienstverlening					
Percentage van de Nederlandse bevolking met een vestiging binnen 5 km.					
		Norm	Eind 2002	Eind 2003	Eind 2004
In woonkernen >5.000 inwoners	Vestiging met volledig assortiment	100	100	100	100
In dunbevolkte gebieden	Vestiging met volledig assortiment	85	91,8	93,1	94,3
	TPG Post Servicepunt	-	99,3	99,6	99,6
Totaal		95	98,5	98,8	99,0

Het oordeel van OPTA over zowel het vestigingenbeleid als de kwaliteit van de overkomstduur is in pdf-formaat beschikbaar op www.opta.nl

TNT's diversiteitsbeleid dient als voorbeeld

Het diversiteitsbeleid van TNT is onlangs geselecteerd als 'goed voorbeeld' voor Europese bedrijven en werkgevers. Het Corporate Diversity & Inclusion Program van TNT wordt opgenomen in de European Compendium of Good Practices in Workplace Diversity. Dit Compendium, dat eind dit jaar verschijnt, is een initiatief van de Europese Commissie, die zich met een nieuw actieprogramma sterk maakt voor meer diversiteit op de werkvloer.

Diversiteitsbeleid is een relatief nieuw onderwerp dat in Europa snel aan belang wint. Het is gericht op het laten terugkomen van de bevolkingsdiversiteit in de personele samenstelling en cultuur van organisaties. Een goed diversiteitsbeleid bestrijdt negatieve beeldvorming, vooroordelen en uitsluiting van groepen medewerkers in organisaties.

Integratietraject

Met name TPG Post deed de afgelopen jaren ervaring op waaruit in het nieuwe diversiteitsbeleid lering kan worden getrokken. Via een duaal integratie-

traject – werken in combinatie met leren – hielp het bedrijf meer dan 200 allochtonen aan een baan. Voor dit inburgeringsproject dat als pilot diende, werkte TPG Post samen met de nationale overheid, gemeenten en Regionale Opleidingen Centra.

Netwerken

Tot het Corporate Diversity & Inclusion Program van TNT horen ook netwerken van medewerkers. Zo is binnen TNT al langer een vrouwen netwerk actief. Onlangs werd een Gay, Lesbian and Bisexual Network opgericht.

Naamswijziging TNT:

Buitenlandse postactiviteiten worden oranje

Duitsland is het eerste land waar TPG Post haar naamswijziging in TNT Post heeft doorgevoerd. Op 1 augustus gingen de oranjegekleurde websites live. Tegelijkertijd werd in Frankfurt een nieuwe vestiging van TNT Post Regioservice geopend.

Via het bedrijfsonderdeel European Mail Networks verspreidt TNT in verschillende landen geadresseerde en ongeadresseerde

post. In acht landen gaan deze bedrijfs-onderdelen de naam TNT Post voeren. Duitsland was als eerste aan de beurt. Sinds 1 augustus 2005 zijn alle eigen bezorgactiviteiten in Duitsland gebundeld in TNT Post Holding Deutschland GmbH. Hieronder vallen twee bedrijfsonderdelen. TNT Post Regioservice, dat de regionale distributie van geadresseerde post in verschillende grote steden verzorgt, en TNT Post Directwerbung, waarin de distributieactiviteiten van ongeadresseerde post zijn gebundeld. De derde activiteit in Duitsland, EP Europost - een joint-venture met postorderbedrijf Otto - houdt voorlopig de eigen naam.

Oranje

De komende maanden krijgen alle postbodes bij TNT Post Regioservice oranje bedrijfskleding. De 30.000 bezorgers van ongeadresseerde post gaan in de toekomst hun post mogelijk verspreiden met oranje postkarretjes.

Geleidelijke overgang

Vanaf januari 2006 zal het oranje ook in Nederland steeds zichtbaarder worden. Op 15 mei 2006 verandert TPG Post haar naam officieel in TNT Post. De nieuwe naam en huisstijl zullen dan bij klanten en publiek geïntroduceerd worden. Het zal echter nog wel even duren voor het vertrouwde rood volledig uit het straatbeeld verdwenen is. Uit kostenoverwegingen is gekozen voor een geleidelijke invoering van de nieuwe bedrijfskleur. De meeste voertuigen, brievenbussen en bedrijfskleding veranderen van kleur op het moment dat ze aan vervanging toe zijn.

Voor meer informatie over de activiteiten van TNT Post in Duitsland:
www.tntpost.de

Bezorging telefoongidsen naar Selekt Mail

Er komt een einde aan de relatie tussen De Telefoongids BV en TPG Post, dat jarenlang de distributie van de telefoongidsen heeft verzorgd. Vanaf 1 januari gaat concurrent Selekt Mail de gidsen verspreiden bij 7 miljoen huishoudens en 650.000 bedrijven.

Ondanks intensieve onderhandelingen is TPG Post er niet in geslaagd het contract met De Telefoongids te verlengen. De Telefoongids is een zelfstandig bedrijf dat is voortgekomen uit de verkoop van TeleMedia door KPN in 2003. De nieuwe directie van De Telefoongids is sterk gericht op kostenbesparingen. TPG Post legt de nadruk op een goede prijs-kwaliteitverhouding.

C O L O F O N

Deze nieuwsbrief is een uitgave van TPG Post afdeling Public Affairs.

Redactieadres:
Postbus 30250, 2500 GG Den Haag

Voor vragen of opmerkingen kunt u contact opnemen met:
Mr drs N. Aukes, directeur Public Affairs
E-mail: publicaffairs@tpgpost.nl
Telefoon: 070 - 334 30 12

Bericht van aanmelding of opzegging graag faxen onder vermelding van naam en adres. Fax: 070 - 334 30 16

Voor dit drukwerk is milieuvriendelijk papier gebruikt.